

KARDOSKÚTI HIRMONDÓ

KARDOSKÚT KÖZSÉG INGYENES KÖZÉLETI IDŐSZAKI LAPJA

Zárt körben, de annál vidámabban

Montázs: VP.

Bár a pandémia miatti veszélyhelyzet szabályozásai miatt az idén zártkörűen, ám a néphagyományokat követve, 2021-ben is farsanggal és kislebáb égetéssel úzták el a telet a Kardoskúti Napköztiotthonos Óvoda kisgyermekkei.

Az esemény igen vidám hangulatban telt. Most is, mint mindig, a családok kitettek magukért a gyerekek jelmezeit illetően. Ötletes és szebbnél szebb álruhába bújva kergették el a hideg évszakot, mókás, humoros rövid versikékkal bemutatva azokat.

Volt dal, móka, kacagás, enni-, innivaló bőven, na és az elmaradhatatlan farsangi fánk. Az esemény végén az ovisok kikergették a tél banyáját, s az udvaron elégettük a telet jelképező kislebábót.

Az óvodai farsang létrejöttében nagy segítségünkre volt az intézmény Szülői Közössége. Ezúton is hálásan köszönjük a szülők közreműködését, hozzájárulását.

„Egy a Természettel” Vadászati és Természeti világkiállítás Madárodú

Kihelyezési Akcióprogram keretében a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság közreműködésével 5 madárodút és egy madáretetőt kapott az óvoda. Kihelyezésük Solt Szabolcs – aki egyben az óvoda szülői körének is oszlopos tagja –, tevékeny segítségével valósult meg. Ezúton is köszönjük minden érintettnek a közreműködést.

A veszélyhelyzet ellenére is törekszünk, hogy óvodásaink gyerekkora boldog, felhőtlen és élményekkel teli legyen.
Patócs Éva

Egy a természettel - országos akcióprogram

A kardoskúti óvodások kellő gondoskodással és figyelemmel vannak a környezetükben élő madarakra, amelyet a településen és az oviban kihelyezett madáretetők is bizonyítanak.

Ezen felül az elmúlt években a Madárbarát leszek program részeseiként, a Zöld óvoda cím birtokosaként már bebizonyították, hogy a természet szeretete és védelme fontos a számukra. Az ovisok egyre közelebb kerültek a madarakhoz is, hiszen a madárgyűrés és a különféle foglalkozásokon túl, a téli időszakban szorgalmasan etetik az ovi udvarára betérő kismadarakat. Az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti vilákiállítás Madárodú Kihelyezési Akcióprogram keretében a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság közreműködésével a napokban hat madárodúval gazdagodott a

kardoskúti óvoda. Lengyel György, a Körös-Maros Nemzeti Park Kardoskúti Tájegységének vezetője és munkatársa, Sándor Bálint ökoturisztikai ügyintéző adta át az ajándékot a gyerekeknek, akik örömmel fogták a kezükbe a madáretetőket. Patócs Éva óvodavezető és Varga Pál polgármester megköszönte a lehetőséget, s további gondoskodást ígértek a kis madárbarátokkal együtt.

A programban országszerte összesen 3500 odút és 350 etetőt függesztenek ki az állami erdőgazdaságok, a vadászkamara és a nemzeti parkok részvételével. A program célja a legkisebbek figyelmét felhívni a minket körülvevő természeti értékekre, valamint azok megóvására.

Írta és fotó: VNB

Stabil költségvetés - százmillió feletti Magyar Falu forrás

**KÖZÖSSÉGI TÉR KI-
ÁTALAKÍTÁS ÉS
FOGLALKOZTATÁS**

29 487 830 FT

**MÓRA FERENC
MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS
KÖZSÉGI KÖNYVTÁR,
KARDOSKÚT**

ÓVODA UDVAR

4 924 171 FT

**KARDOSKÚTI NAPKÖZI
OTTHONOS ÓVODA**

**ÖNKORMÁNYZATI
KERÉKPÁRÚT
ÉPÍTÉSE**

28 822 094 FT

**ÁRPÁD SOR,
KARDOSKÚT**

**ORVOSI RENDELŐK
FEJLESZTÉSE**

7 047 596 FT

**EGÉSZSÉGHÁZ,
KARDOSKÚT**

ÓVODA FEJLESZTÉS

15 319 607 FT

**KARDOSKÚTI NAPKÖZI
OTTHONOS ÓVODA**

TEMETŐ FEJLESZTÉS

15 369 601 FT

**TEMETŐ
KARDOSKÚT**

ORVOSI ESZKÖZ

2 995 997 FT

**EGÉSZSÉGHÁZ
KARDOSKÚT**

Mint polgármester, igyekeztem a lakosságot a tavalyi évben is folyamatosan tájékoztatni az aktualitásokról, így most röviden szeretném összefoglalni a 2020-as évet és ismertetni az idei év terveit.

Teljesen váratlanul került az egész világ a COVID-19 járványhelyzetbe. Soha nem várt helyzeteket kellett megoldani tavaly úgy, hogy óriási volt a bizonytalanság. Nagyon sokszor tévedtünk járatlan útra, ahol is utólag derült ki, jó volt-e a választott irány. A korábban megszokott éves történések – költségvetés, munkarend, fejlesztési irányok, programok – teljes mértékben felborultak. Egy új helyzet előtt állt hirtelen a világ, településünk és annak lakossága is. Önöknek, mint lakosoknak tisztje megítélni az elmúlt időszakot: legyen az a vírushelyzet adta védekezés, településünk fejlődése, vagy a mindennapok megélése. Személyes véleményem az, hogy Kardoskút lakossága jelesre vizsgázott a szabályok betartásában, azok követésében. Biztos vagyok abban, hogy az a fegyelem, amelyet lakosaink mutattak nagyban hozzájárult ahhoz, hogy nem alakult ki a vírus szempontjából gócpont Kardoskúton. Figyeltünk egymásra: családunkra és közösségünkre. Kérem Önöket, hogy továbbra is cselekedjenek így.

A település vezetőjeként kollégáimmal nap mint nap szembesültünk eddig új, soha nem látott és várt feladatokkal. Úgy gondolom, hogy az idő bebizonyította a meghozott döntések helytállóságát.

Intézményeink a kialakult helyzetet figyelembe véve működtek, a váratlan helyzeteket időben leereagáltuk. Ki kell emeljem és külön is megköszönjem az egészségügyi és szociális ágazatban dolgozó kollégák munkáját, akik

a „tűzvonalban állva” is megállták a helyüket. Továbbá köszönettel tartozom azon lakosainknak, akik saját maguk és közösségünk egészségének védelme érdekében regisztráltak a védőoltásra. Bízatom mindazokat, akik ezt még nem tették meg, hogy regisztráljanak. Településünkön megfelelő ütemben halad az oltakozás.

A vírushelyzet kezdetével szinte egyidőben indultak el településünkön a nyertes pályázatok kivitelezési munkálatai. Az elmúlt időszakban százmilliót meghaladó fejlesztési forráshoz jutottunk: orvosi eszközök beszerzése, egészségház megújítása, temető fejlesztése, óvodai játékeszközök, óvoda épületének megújítása, művelődési házunk és udvari épületeinek megújítása és a hamarosan induló belterületi kerékpárutunk megújítása. Intézményeinket önerőből elláttuk napelemes rendszerekkel. Volt olyan időszak, amikor egyszerre négy helyszínen folytak a munkálatok. Eközben folyamatosan készítettük elő a következő pályázati anyagot, mert ötlet volt és van bőven a fejlesztendő területekre, illetve készültünk a befejezett projektek elszámolására. Óriási kihívás volt az elmúlt év, hiszen a pandémia okozta bizonytalanság mellett az életnek mennie kellett tovább. Úgy gondolom, hogy a fejlődés tekintetében sikeres évet tudunk zárni, hiszen látványos fejlődés mellett is tartalékkal zártuk az évet.

Az év vége felé közeledve egyre jobban tisztult a kép a 2021-es önkormányzati költségvetést illetően. Országos bizonytalanságot okozott a vírus miatti gazdasági kiesésből adódó iparüzési adóbevételek csökkenése, kiszámíthatatlansága.

(Folytatás a 4. oldalon.)

(Folytatás a 3. oldalról.)

Az egyetlen biztos információ az volt, hogy a biztonságos működéshez csökkentenünk kell a kiadásainkon: az önerős fejlesztéseket, beruházásokat a minimálisra kell redukálni. 2021-től iparüzési adóbevételekből bért kifizetni nem lehet, így három megoldás maradt számunkra: új adót vetünk ki a lakosságra, vagy a meglévő adókat emeljük. A harmadik utat választottuk: a hivatalban dolgozó öt fős köztisztviselői állományt - az államtól kapott normatívának megfelelően - 3 főre csökkentettük. Az elvégzendő munka nagysága nem változott, a dolgozók száma csökkent. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy ezt a változást a lakosok a mindennapi ügymenetben ne vegyék észre. A tartalékaink megőrzése miatt döntöttem év végén a korábban betervezett jutalmakról: bár az elvégzett munka messzemenőig indokolta volna a kollégák plusz anyagi elismerését, 2020-ban nem történt jutalom kifizetés egyetlen munkavállaló részére sem. A 2021-es gazdasági év tervezését nagyon alapos, az előző évek számait figyelembe vevő bázis számokon alapulva készítettük el a Képviselőtestülettel. Bevételi oldalon három, korábbi években szolgáltatási vagy bérlakásként bérbeadott ingatlanunk eladásából származó bevétellel is számolunk többek között. Az egyetlen jelentős adóbevételeinket, az iparüzési adót a korábbi évben realizálthoz képest közel a felére kalkuláltuk. Érezhető, hogy 2021-ben jelentősen kevesebb összegből tudunk gazdálkodni az előző évekhez képest. Ahol mutatkozott lehetőség, ott csökkentettünk a kiadási oldalon. A korábban megszokott programokat, rendezvényeket az idén terveink szerint csak minimálisan fogjuk tudni megvalósítani.

Közfoglalkoztatásban négy főre tervezünk, akik legfőképpen a településünk közterületeit tartják rendben. Ezúton is köszönöm nekik az elvégzett munkát, amelyet akár a kánikulában, akár a hóesésben végeznek a csekély bérezés fejében.

További teherként jelent meg a 2021-es év tervezésekor az egyik, 2017-es EFOP pályázat visszafizetési kötelezettsége. Részletfizetést kértünk, így havonta több mint egymillió negatívumot jelent ez a tétel. Az idei év véghezvitele gazdasági szempontból várhatóan nem fog gondot okozni. A korábbi önerős terveket: települési kamerarendszer megépítése, pusztaközponti olvasóköri turisztikai fejlesztése, fitt park létrehozása, játszótéri eszközök bővítése és mosdó kialakítása stb. pályázati források lehetőségére helyeztük át. A jelenlegi helyzetben önerőből nem kezdünk bele ezek megvalósításába. E sorok írásakor egyetlen olyan elnyert pályázatunk van,

ahol a kivitelezés még nem kezdődött el: az egészségház belső megújítása. Ennek oka az, hogy a kivitelezés idejére az egészségügyi ellátást a lehető legkisebb mértékben kívánjuk zavarni. A tervek szerint amint elkészül a művelődési ház belső felújítása, akkor ideiglenesen átköltözik az egészségház a művelődési házba. Természetesen időben jelzéssel leszünk a lakosság számára a várható folyamatokról.

Az idei év fejlesztési tervei között a Magyar Falu pályázat adta lehetőségek további legsikeresebb kihasználása a célunk. Eddig országos szinten is kiemelkedően, hét sikeres pályázattal büszkélkedhetünk. Az idén szeretnénk ebből a forrásból a Petőfi utca 16. számú önkormányzati ingatlant teljesen megújítani kívül és belül. Amennyiben sikerül erre a célra forrást nyernünk, úgy az ingatlanba egy olyan család költözhet, akinek egyik tagja a közigazgatásban aktívan dolgozik. További pályázati célunk a tanyagondnoki szolgálat kisbuszának cseréje és a közterületeinket karbantartó gépek fejlesztése. E három területre összesen hatvan milliós nagyságrendű forrást szeretnénk nyerni. Természetesen folyamatosan figyelemmel kísérjük a további lehetőségeket, és minden olyan pályázatot beadunk, amelyből gazdagodhat közösségünk. A Magyar Falu Program mellett egy óriási lehetőséget látok a hamarosan induló TOP Plusz pályázatban.

Mindent megteszünk azért, hogy ebből a forrásból is a lehető legtöbbet tudjuk lehozni településünk javára. Ennek előkészítő munkái megkezdődtek szorososan a Békés Megyei Önkormányzattal és a járás településeinek vezetőivel. Bizakodásra ad okot, hogy mind az Orosháza-Mezőhegyes közötti kerékpárút, mind a szennyvíz kérdésében látok lehetőséget előre lépésre. Terveink között szerepel a helyi lakosság szolgáltatásokhoz való hozzáférési lehetőségeinek bővítése: pl. DIGI távközlési antenna telepítése. Önkormányzati telket, földet a megvalósításhoz nem tudtunk a szolgáltatóknak biztosítani a helyi építési szabályzatunk miatt. Jelen tudomásunk szerint ezért a cég részéről magánemberekkel folytatódik az egyeztetés a telepítés helyszínére vonatkozóan. Folyamatban van a közvilágítás fejlesztése, amely a tervek szerint az év második felében fog átadásra kerülni.

Számtalan változás, történés zajlik körülöttünk. A legfontosabb, hogy közösségünk egészségben vészelve át a vírushelyzetet. A lehető leghamarabb visszatérjünk a régi, megszokott életvitelünkhöz. Ehhez kívánok jó egészséget Önöknek.

Varga Pál polgármester

Alkotó életutak sorozat: Szemenyei Sándor gazdálkodó

Ismerjük meg a törzsgyökeres kardoskúti idős embereket. Itt élnek közöttünk, tisztességes, becsületes munkával, családot felnevelve, falunk ismert lakói. Negyedik beszélgetőpartnerem: Szemenyei Sándor

Belépve a rendezett udvarba, a hátsó részen az ólakban kocák, malacok, az istállókban tehének, hízómarhák pihennek. A szükséges takarmány széna, szalma fedett tárolókban elhelyezve. Katonás sorban a gazdálkodáshoz szükséges traktor, mezőgazdasági eszközök. Tulajdonos: Szemenyei Sándor nyugdíjas. Köszönöm, hogy rendelkezésemre állsz a felkért téma megírására.

MILYEN A KÖTŐDÉSED KARDOSKÚTHOZ?

Az egész életem ehhez a szép faluhoz kötődik. 1946. január 20-án, a szüleim 4. gyermekeként Orosházán, bábaasszony /szülész/ segítségével születtem. Tanyán laktunk. A szüleim földművesek voltak. Az udvarunk tele jószággal, mi gyerekek komoly segítséget jelentettünk, be voltunk fogva a napi munkába. Fás tanyasorok, lovakkal művelt földek. A termelt kapás növényeket kézi erővel műveltük. Kemény telek voltak, derékig érő hó, mínusz 10 fok alatti hideg.

TANULMÁNYAIDAT HOL KEZDTE?

Az alsó tagozatot Kardoskúton, a Farkas iskolában /a volt: Vörös Borcsa/ kezdtem, 4. osztályig jártam ide. Az 5. és a 6. évet a templom melletti parókián /most imaház/ a 7. és 8. évet a Kossuth utcán felépült általános iskolában fejeztem be. A gyermekkorom mozgalmas, de szép volt. Csoportosan jártunk iskolába, nem számított az időjárás viszontagsága, jól éreztük magunkat. Volt olyan időszak, hogy fátylát gyufát kaptunk, mert elterjed a híre, hogy farkas veszély van. Számban érzem az ízet az édesanyám kemencében sült kolbászos cipójának, ami reggelire ki volt sült. A szüleimtől szigorú, becsületes nevelést kaptam, átlag gyerek voltam. A lóhajtó ostor könnyen előkerült rosszalkodás esetén.

MELY IRÁNYBA FOLYTATÓDOTT AZ ÉLETED?

1960-tól Orosházán, a Mezőgazdasági Technikumban 2 évet jártam, családi okok miatt nem fejeztem be. Erre az időszakra esett a Tsz tagosítás, szüleim nehéz anyagi helyzete miatt kellett besegíteni a mezőgazdasági munkába. Az 1962-ben megalakult Kossuth Tsz-ben voltam bedolgozó. Sok munka, kevés kereset. 1964. március 10-én váltottam, igaz nem akartak elengedni a Tsz-ből. A Kardoskúti Nagyalföldi Kőolaj és Földgáztermelő

Vállalat kútjavító részlegéhez kerültem. 1966 novemberében 27 hónapos határőri szolgálatra vonultam a Jugoszláv határhoz. Leszerelése után visszakérültem az NKFV-hez. A vállalatnál az évek folyamán több átszervezés volt. A 33 év munkaviszony alatt elvégeztem a szakmunkás, a mélyfúró iskolát. Végigjártam a ranglétrát, így lettem főfúró mester. Nagy figyelmet igénylő, felelősségteljes munka volt. Huszonöt ember munkájáért feleltem. Abban az esetben, ha munkatársaimmal esetleg hibáztunk volna, a szőlősi gázkitöréshez hasonló eset fordult volna elő. Hét évig dolgoztam a Battonyai üzem részlegénél, újabb átszervezésekre került sor és a vidékre járást nem vállaltam. 1997 májusában karkedvzménnyel nyugdíjba vonultam.

HOGY ALAKULT A CSALÁDI ÉLETED?

1969 októberében oltár elé vezettem Dencsi Ilonát. Aktív életét a Kardoskúti Siófoki Gáz és Olajszállító vállalatnál dolgozta le. Egy napon kerültünk nyugdíjba. Két gyermekünk született: 1971. augusztus 2-án Sándor fiunk, 1974. február 28-án Mártika leányunk. Becsületesen felneveltük, tanítottuk őket. Két fiú unokánk aranyozza be az életünket. A házunkat családi összefogással, kétkezi munkával építettük fel. 1974. május 12-én költöztünk be otthonunkba, a Liget sor 7. szám alá. Ilonka beszélgetés közben megjegyzi: - „A férjem komoly ember, szorgalmas, család szerető. A felmerült gondok mellett a mindennapi élet folyamán mindig hangosan meg tud nevetetni.”

(Folytatás a 6. oldalon.)

(Folytatás az 5. oldalról.)

KÍVÜLRŐL LÁTJUK, HOGY AKTÍV VAGY. MIVEL TÖLTÖD NAPJAIDAT?

1993-ban az első kárpótlási árverésen, a szüleim kárpótlási jegyén földet árvereztünk, majd a területet vásárlással bővítettük. Józan paraszti ésszel, saját káromon okulva megtanultam gazdálkodni. Képeztem magam, elvégeztem az Ezüst és az Aranykalászos tanfolyamokat. Amit tudok és erőm is engedi: magam végzem el a munkákat a földjeimen saját gépeimmel. A megtermelt gabona egy részét jószágaimmal feletem, a felesleget pedig eladom. Tartok anyakocákat, szaporulatait meghizlalom vagy eladom. Fejőstehenem is van. A tejet csak családi szükségletre használom fel, a felesleget a vásárolt kis bikákkal itatom meg. Minőségi hízóbikákat nevelek. A vevők mindig elégedettek. A szálas takarmány minőségére mindig nagyon ügyelek, lehetőleg tároló színben helyezem el. Elvem, hogy minőségi árut minőségi takarmánnyal lehet előállítani. Ezzel a módszerrel a családot ellátom élelmiszerekkel. Természetesen egy háztáji udvarban az aprójószág elengedhetetlen. Szereti a család a friss csirkehúst és a tojást.

KÖZÉLETI TEVÉKENYSÉGED HOGY ALAKULT A FALUNKBAN?

Az évtizedek alatt aktívan részt vettem a közéletben. 16 évig megszákításokkal önkormányzati képviselő voltam. Igyekeztem aktívan, kritikusan, építő jellegűen a hozzászólásaimmal a közösséget segíteni. Tiszteletdíjamat a köz javára mindig felajánlottam. Anyagilag támogattam a Polgárőrséget, az alapítványokat, különböző versenyeket. A gyermekek táborozását egy esetben teljes egészében anyagilag támogattam. Az önkormányzat első traktorának beszerzésénél kapcsolataim révén se-

gíttem. Traktorommal több alkalommal - ha szükség volt rá - helyt álltam. Külön elismerést nem vártam el, de nem is kaptam. A Liget soron „annó” társadalmi munkában járdát építettünk, vizet- és gázt vezettünk.

HOGY LÁTOD, MINT TÖRZSGYÖKERES LAKOS A FALUNK JELENLEGI HELYZETÉT?

Meg vagyok elégedve. Fialat polgármesterünk, Varga Pál a munkatársaival minden építő jellegű lehetőséget kihasznál a falu érdekében. Az elmúlt évek pályázatainak megnyerése, a százmilliót meghaladó értékű beruházások kivitelezése megyei szinten példaértékű. A szűkített létszámú közmunkások igyekeznek rendet tartani a közterületen. Sajnálom az iskola bezárását. A jövőt az óvodai gyermeklétszám bővülése jelenti.

BEFEJEZÉSÜL MIT TUDNÁL JAVASOLNI A JÖVŐ NEMZEDÉKÉNEK?

A pandémia óriási változást hoz az életünkben. Egy biztos, hogy környezetünket védeni kell. Új irány, hogy ne külföldi termékeket, hanem hazai élelmiszereket fogyasszunk. Ne szakadjanak el a fiatalok a valóságtól, mérjék fel, hogy megéri minél előbb hasznos szakmát választani, nyelveket tanulni. Remélem, hogy kis hazánkban, szűkebb környezetünkben is lehet eredményesen dolgozni és boldog családi életet élni. Az én életem, a napi munkám legyen példaértékű a jövő nemzedéke számára.

Köszönöm Sanyi, hogy beszélgethettünk. Kívánok neked sikeres gazdálkodást, boldogságot, egészséget családot körében.

Írta és fotó: Barna László

Adója 1%-át várják az alábbi helyi civil szervezetek

Kardoskút Községért Közalapítvány: 18381535-1-04,
Kardoskúti Faluszépítő és Turisztikai Egyesület: 18596351-1-04,
Kardoskúti Főnix Kulturális Egyesület: 18597187-1-04,
Kardoskúti Polgárőr Egyesület: 18375767-1-04

Tisztelt Lakosság!
A hivatalban továbbra is
ingyenesen rendelkezésre áll
maszk a készlet erejéig.

Impresszum

Kardoskúti Hírmondó

Kardoskút község ingyenes, közéleti időszaki lapja
Lapalapító: Kardoskút Község Önkormányzatának
Képviselő-testülete

Szerkesztőség címe: 5945, Kardoskút, Március 15. tér 1.

Tel.:+36/68/429-023, **e-mail:** ujsag@kardoskut.hu

Felelős kiadó: Móra Ferenc Művelődési Ház és Községi Könyvtár

Felelős szerkesztő: Vargáné Neller Borbála Tünde

Szerkesztőség tagjai: Fekete Zita, Radics Vivien,

Barna László és Felföldi László

Nyomdai kivitelezés: Kolorprint Kft.

Készült 350 példányban

Terjesztve: Kardoskút településen

ISSN 2062-2562 (nyomtatott), ISSN 2062-2570 (online)
Információkat, híreket, javaslatokat szívesen fogadunk.

Nem csak haladóknak

Jelszó: Élünk egészségesen a kertünkben termelt zöldségek, gyümölcsök és gyógyító hatású növények segítségével.

A COVID alaposan beszűkítette világunkat, azonban kertkapunk tárva, tennivaló bőséggel van, az idő kedvez.

Most három - kissé mellőzött, de mindenkinek ajánlott - növény termelésére teszünk javaslatot:

A *málna* közkedvelt, egyszerűen termesztendő, rendkívül hasznos cserje. Kétszer termő fajtája különösen kedvelt, mert az őszi fagyokig friss gyümölccsel látja el a termelőjét.

Termése jóízű, frissítő savakban, vitaminokban és ásványi anyagokban gazdag gyümölcs. Étvágygerjesztő, immunerősítő és antioxidáns. Fiatal levele teakeveréként, gyógyteaként vagy fürdővízbe téve hasznos.

Talajban nem válogató, de a meszet, hamut nem tűri. Kevés gondozást és növényvédelmet igényel. Huzal közt természetve szedése könnyű, kellemes.

A *fekete bodza* gyors növekedésű bokor vagy fa. Igénytelen, ellenálló, nagy tűrőképességű növény, gyakran a madarak terjesztik. Eleink tisztelték, minden részét felhasználták. Fontos szerepe volt a népi gyógyászatban. Manapság virágából szörp, az érett (fekete) bogyójából ízletes lé vagy zselé készíthető télire.

Szárított fekete bogyója téli immunerősítő teakeverék. Fiatal leveléből készült tea izzasztó hatású, áztatva rovar- és rágcsálóirtó lé.

A *cékla* télen-nyáron fogyasztható, rendkívül egészséges egyszerűen termesztendő, igénytelen növény. Levele salátakeverékként hasznosítható vagy leves készíthető belőle.

Gumója nyersen, vagy főzve, sütvé kiváló étrendi hatású. Zsírégető, vérnyomáscsökkentő, immunerősítő, vitalizáló. Időseknek különösen ajánlott! Egyszerűen és jól tárolható.

Márciusi teendők a kertekben:

Talajműveléssel a porhanyós és élő talajállapot elérése a cél. Eszközeinkkel főként a földgiliszták és a hasznos talajbaktériumok munkájának támogatását végezzük. Nélkülük nem alakult volna ki a mai élővilág, a Föld felszínét pedig csupán terméketlen porított kőzet alkotná.

A nagy munkát évmilliók óta az állatok tápcsatornájából kikerülő baktériumok és a giliszta talajkeverése, levegőztetése végzi. Az ember - a mind nagyobb igényével - az utóbbi mintegy 100 évben sokat rontott a helyzeten, de a kemikáliák használatától vissza út nem mutatkozik. A tudomány a legfontosabb talajbaktérium törzsek mesterséges szaporításával és talajba juttatásával keresi a megoldást az egyre inkább elmaradó szerves trágyázás pótlására. A kereskedelemben kapható, vetéskor talajba dolgozott - talajbaktériumokat tartalmazó - oldat hatékonynak bizonyul. Jobb tápanyag feltáródást és talajszerkezetet, erős gyökérzetet, egészségesebb növényzetet eredményez, éppen úgy, mint a jó komposzt. Időszerű a komposztálónk kiürítése, a komposzt rostálása, felhasználása. Újbóli használat előtt arasznyi vastagságban darabolt vesszőt, gallyat tegyünk, így biztosítva az éréshez szükséges levegősséget.

A *gyümölcsfák metszése* időszerű és sok esetben szükséges az idősödő fák ifjítása is. Cél, hogy a föld közelében épüljön ki erős és egészséges - könnyen kezelhető - korona. Nagyon fontos, hogy száraz (véltetően fertőző) ág, gyümölcs, levél ne maradjon a fán. Még aktuális a lemosó permetezés.

Van tehát tennivaló, de ne feledjük, hogy a jókedvvel végzett kerti munka épp oly éltető, mint a cserébe kapott zöldség, gyümölcs. Ne adjuk fel, de ne is tervezzük túl!

Írta és fotó: Felföldi László

38 éves öreg fa, erős, talajközeli termőrészekkel.

Egy trópusi eredetű kórokozó nyomában

Avagy: Áttelelő csípőszúnyogok mintavételezése vízóra aknáknban.

Kardoskút közelében már több évben is kimutatták a Nyugat-nílusi vírust (WNV), amely egy emberre is áttelelő betegség kórokozója. Szerencsére az emberek túlnyomó többségénél tünetmentesen, vagy legfeljebb enyhe, influenzaszerű tünetek mellett zajlik le a fertőzés, de például legyengült immunrendszerű egyéneknél komolyabb problémákat is előidézhet. A vírust szúnyogok terjesztik. Sokat tudunk róla, ám jelenlegi ismereteink alapján még nem tudjuk például, hogy a vírus áttelel-e Magyarországon, vagy évről évre újra behurcolják a költöző madarak. Ennek a kérdésnek a megválaszolása miatt indítottak Dr. Erdélyi Károly (NÉBIH), Dr. Soltész Zoltán (Ökológiai Kutatóközpont) kutatók és a Széltapogatók Nonprofit Kft. egy közös vizsgálatot, amelynek során áttelelő csípőszúnyogokat fogtak a településen. A csípőszúnyog fajok egy része a telet

imágóként vagy más néven repülő rovarként vészeli át különféle védett, fagymentes helyeken: pocokjáratokban, barlangokba húzódva, faodvakban, vagy éppen mesterséges építményekben, mint például pincékben és vízóra aknáknban. Mivel a pocokjáratokat igen nehézkes télen vizsgálni, ezért a kutatók a vízóraaknáknban és pincékben, épületekben áttelelő csípőszúnyogokat gyűjtötték be. Kardoskúton két nap alatt összesen 29 ilyen mesterséges „telelőhelyet” vizsgáltak meg, ahol közel 100 csípőszúnyogot gyűjtöttek. Néhány hónapig eltart még az állatok virológiai elemzése, de mihelyt végeztek vele, újból hírt adunk a vizsgálatról.

Köszönjük Kardoskút Község Önkormányzatának, a Kardoskúti Faluszépítő és Turisztikai Egyesületnek, a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóságnak és minden együttműködő kardoskúti polgárnak a mintavételhez nyújtott segítségét, együttműködését!

SZ-HÉ-SSz

Az égetés szabályai bel- és külterületen

Tisztelettel tájékoztatjuk Kardoskút település lakosait, hogy a veszélyhelyzet megszűnéséig a települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozik a háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre vonatkozó egyes sajátos, az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályok rendelettel történő megállapítása, amely önkormányzati rendelet alapján Kardoskút község **BELTERÜLETÉN** az alábbi szabályokat kell figyelembe venni az égetés során:

Avar és kerti hulladék égetése március 15. és április 30. között vasárnap és ünnepnapok kivételével naponta 9,00 – 19,00 óra között, szélmentes időben megengedett. Az égetést lakott épülettől minimum 10 méter távolságban szabad végezni, a szélirány figyelembevételével. Közterületen avar és kerti hulladék égetése tilos.

Tájékoztatjuk továbbá a lakosságot, hogy a helyi rendelet kizárólag belterületre vonatkozhat, a külterületi ingatlanokra az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII.5.) BM rendelet rendelkezései az irányadóak, mely alapján **KÜLTERÜLETEN** az alábbi szabályokat kell figyelembe venni az égetés során: Külterületen az ingatlan tulajdonosa, használója a tűz-

védelmi hatóság engedélyével legfeljebb 10 ha egybefüggő területen irányított égetést végezhet. A Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Orosházi Katasztrófavédelmi Kirendeltségéhez (Elérhetőség: 5900 Orosháza Gyopárosi út 1., Tel.: 68/510-239, e-mail: oroshaza.kk@katved.gov.hu) szükséges kérelmet benyújtani.

300.000 Ft bírság a szabálytalan égetésért!

Felhívjuk a lakosok figyelmét, hogy a levegő védelméről szóló Korm. rendelet értelmében a téli fűtés során - amennyiben tiltott anyagok kerülnek égetésre (pl. műanyag, gumi) - a környezetvédelmi hatóság levegőtisztaság-védelmi bírságot szabhat ki, melynek mértéke 300.000 Ft.

A megelőzés és a bírság elkerülése érdekében felhívjuk Kardoskút község bel- és külterületi lakosait a szabályok betartására!

Volt egyszer és van is, egy Kardoskúti Színjátszó Kör...

„Szekérre ültek, s azon menének.
Szekéren mentek, de ökörszekéren.
Két pár ökör tevé a fogatot.

**Az országúton végig a szekérral
A négy ökör lassacskán ballagott.”**

Nem, nem! Ha 1955-öt vagy talán 1957-et íránk, illetve ha Petőfi akkor írta volna ezt a versét, másképp kellett volna írnia.

Kicsit téeszesebben:

A társaságnak téesz tagjai stráfkocsin ültek, és azon menének.

Stráfkocsin mentek, és lovas fogaton.

Két jó muraközi tevé a fogatot.

**A Monori Ugarok, s a Kardoskúti új kövesút között
A Bolygó, s a Deres ló zenére ballagott...**

A Bogárzói kanyar mögül előbukkanó hajnali háromnegyedötös vonat az állomás után nem gyorsított fel. A masinisták, a kalauz, a korán munkába járó utasok élvezettel nézték, ahogy egy trombitás és egy brácsás, a két egyenletesen lépkedő mura ló hátán ül, és zenél. A Kardoskúti Gombkötő zenekarból Szöllősi Béla és Dán József.

A Monori Ugarok Göbolyhajtó úti olvasóköriben láttott Szigligeti Ede Liliomfi című darabjának előző esti

szereplői, a Kardoskúti malom dűlőben lakó, Molnárné Orosházi ruhakölcsönzőjének halmazából válogatott darabjait még le se vetették a nagysikerű előadás és a vidám bál után. A 16 kilométeres úton hazafelé menet, talán újra és újra ébredve, fáradhatatlanul dalolták a már saját korában is erősen retro szövegű, de kedves, friss ritmusú szöveget:

„Nem vagyunk mi kényes népek, Így derék a színész élet, Egy szekéren nyolcan tízen, Áttörünk mi tűzön, vízen. Bármit regélnék, így szép az élet, holnap reggel indulunk, sej-haj szekéren, száz új vidéken, Szép nap virrad ránk?”

A mozgó stráfkocsin, mintha még mindig a színpadon lennének, ott él Szellemfi: Dér Antal lóhajtó ostorral, zöld sámlin imitálja a lovaglást. Csöndesen rőfög a maradi eleganciájú, merev tartású Szilvay Professor: Oláh Imre. Hosszú krinolin szoknyája alól csipkés bugyogójából folyton kivillantja bokáját Kamilla: Verasztó Ferencné. Kislányosan ártatlan, de szerelemre kész rózsaszín ruhában, visszafogott, mályvaszín pruszlikban a szép Mariska: Andrékó Piri. Színpadiasan bársony öltönyben, drapp sállal ingnyaka körül a szerelmes tekintetű Liliomfi: Horváth Imre.

(Folytatás a 10. oldalon.)

(Folytatás a 9. oldalról.)

Fehér ingben, fekete mellényben a jó kereskedői szellemmel dolgozó Kányai fogadós: Oláh Fecó. Rövid puffos ujjú blúzban, sötét mellényében Kányai Erzsi, a fogadós lánya: a kiemelkedő tehetségű Gera Irénke. Fehér ingben Gyuri pincér: Andrékó Miska. Sötét öltönyben a magyarul csak makogó, idősebb Schwarz: Kereki Jóska, fiával, kissé kinőtt öltönyben, idétlen fia, Ifjú Schwarz: Verasztó Ferenc.

A nagyszerű, ízléses darabválasztás, a rendezés alapvetően közös munka. Hetényi Istvánné, akkor még Gy. Molnár Júlia tanítónőt és tántoríthatatlanul elkötelezett társait, a fáradságot nem ismerő Dér Antalnét valamint a főrendezővé előlépő Csoló-Nagy Istvánt dicséri. Gy. Molnár Júlia munkájába már-már színházi profizmus is telepszik. Júlia tanítónőként és népművelési ügyvezetőként került Kardoskútra. Bejárt Békéscsabára színházrendezést tanulni Zsurzs Éva, a később jól ismert hivatásos rendező, népművelési osztályába, ahol Gy. Molnár Júlia ezt a jellemzést kapta: „Azért lett népművelési ügyvezető, hogy Kardoskúton szebb legyen az élet.” Gratulálunk és köszönjük, kedves Júlia! Dér Antalné, Horváth Gizike, kardoskúti helyismerete, gyakorlatias szervezőképessége, elszánt lelkesedése jól illeszkedett Csoló-Nagy István számtan és mértan tanár határozott színdarab elemzéséhez. A helyi és az ország társadalmi viszonyainak lehetőségei, jövőkép látása kiválóan simul a színdarabban felismerhető, enyhén bizonytalan és groteszk vígjátéki értelmezhetőségéhez. Csoló-Nagy Istvánnak és nagyszerű társulatának jókedvvel rugóztatott, kitartóan véghezvitt Liliomfi előadása ékes alakulata, mutatója az emberi közösségek működésének, testet-szellemet tesztelő televíziós produkciókkal, telefon programokkal nem helyettesíthető gyönyörű értékeinek. Még az előadás sűjóját is nagy név fémjelzi: Hajdú Mihály, akkor kardoskúti tanító, később az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Magyar nyelvtudományi Karának tanára, Orosháza Díszpolgára.

A Gyulamezőtől Monori Tanyák, Pöcörcéstől Tatársánc, Fecskésparttól Pusztaközpont olvasóköreiig, a Kardoskúti Színjátszók 1955-ös vagy 1957-es (?) Liliomfi előadásban látott, jól irányított, színészi teljesítményt, féktelen jó kedvvel adott, a környékbeli közönség kedvencének fogadott előadást immár csak rémesen megfogyatkozott számú és kapacitású emlékezet örökítette meg.

Ha a dátummal együtt el is tűnik már a porban Kányai Erzsi rémült tekintete, ahogyan a kiváló tehetséggel játszó fogadós lány (Gera Irénke) értetlenül nézi a

féltékenyen szemrehányó (Andrékó Piri) Mariskát, vagy amint Kamilla öregecske lábai mindhiába végzik Liliomfinak dobott, feltárulkozó csábítási kísérleteit, ha a technika korszaka nem is volt bizonyítóan kegyes Kardoskút vonulatában, talán ebből a kis kései visszaemlékezésből is felsejlik, hogy tényleg létezhetett ott hivatásos színészeket kenterbe verő, önfeledt játék. Nincsenek felvételek az őszi sárban majdnem tengelyig süllyedő, vagy a hajnali vonat mellett haladó zenés stráfkocsi vidám zenészeiről, színjátszóiról, az őket fuvarozó Bolygó és Deres lovakról, a már korábban emlegetett futballistákról. A technika pár perccel lemaradt Kardoskútnak ezekről a ritkán, vagy soha nem ismételt, kivételessé fejlődött kulturális, közösségi csillagállásáról. A Liliomfi előadása előtti szüreti bálók, a korizlésbe simuló népszínművek, Móricz Zsigmond népies darabja, a Sári bíró, a meglepő ötlettel női főszereplővel (László Imréné) előadott Moliere Dandin György, avagy a megcsúfolt férj című darab, szép kulturális jelekként bukkantak elő, és hunytak ki Kardoskút falujának akkori embereiből.

Úgy tűnik, Kardoskutat tenyerén hordja Isten, amióta népe, úgy nagyjából a 19. század 2. fele, 20. század eleje óta ideterelődő. Már az is szerencséje ennek a falunak, hogy miközben Trianonban Magyarország nagy-nagy része, Szalontánál, Szabadkánál, Kishegyesnél, Kassánál, Aradnál, Nagyváradnál és még sok-sok helyen tragikusan letépdőtt, a Viharsarok, vele Kardoskút, itt maradt.

(Folytatás a 11. oldalon.)

(Folytatás a 10. oldalról.)

A Puszta, a Falu embere, egyfolytában kínálta - és tévedés ne essék -, kínálja ennek a kis résznek, néha talán szunnyadó ismeretét, temperamentumát, lelki tartalmát, kultúrértékét, amit magával hozott, és magánál is tart.

Az olajvállalat, a gázmező áldásossága és a Pusztának, mint természeti értéknek felfedezése ellenére, az 1950-es, -60-as, -70-es évek KISZ és a DISZ korszaka, a templomi hit és hagyomány nem túl erős megkapaszkodottsága mellett, a pusztaiság és a falusiasság kultúrája számára aszályos, sőt tikkasztó, szikes talaj. Mindaz az 1980-as években aratja le sajnálatosan irtásos termékét. Szellemet, hagyományt őrző iskolák, közösségek múlnak ki. A Mélyréteg erős gyökérezetéből viszont mégis

előjön a kötődés hajtása. A még létező, még ragyogó Gombkötő-Szöllősi-Dán-Gabnai zenekar élénkségéhez, hangulatához jöttek Nagyné Szöllősi Terike szervezései, majd Lengyel Emike tevékenysége. A falu és nyugdíjasklubja, a színjátszók jelenetei, nyugdíjasok versei, novellái, Gömbkötő Mihályné, Csongrádi Pálné, Fosztó Sándor, Dunai Attila előadásában. Iskolagyöker nélküli élet, de mégis, a faluban terem. Közben Özse Zoliékban, Vargáékban is éledezik a Főnix madár. Kiszáll majd a Kardoskúti Puszta szép ege alá, hogy hamarosan közösen górcső alá vegyük.

Páratlan, meg nem unható, fel nem fogható értékkel áldotta meg itt a Természet a Kardoskúti Pusztát. Rónával, Végtelen Égbolttal, Csennel. Jó emberekkel.

Verasztó Lajos

A békés együttélés érdekében

Szomszédjogok

A szomszédjogokat (iura vicinitatis) a rómaiak is ismerték; ezeket a korlátozásokat törvényi szolgálomnak tekintették. Vagyis felismerték, hogy a tulajdont nemcsak a köz, hanem a szomszédok közötti zavartalan együttműködés érdekében is szükséges korlátozni. Így például előírták, hogy a házakat egymástól csak bizonyos távolságra lehet építeni, nem szabad elvenni a szomszédtól a természetes fényt. Már a XII táblás törvény is szabályozta a fák gallyainak a szomszéd telkére való átnyúlását, valamint az áthullott gyümölcs felszedésének jogát.

Szükségtelen zavarás

Az ingatlan használatának általános korlátjaként szabályozza a jog az úgynevezett szükségtelen zavarás tilalmát. A Polgári törvénykönyv (Ptk.) 5:23. §-a ezt így fogalmazza meg:

„A tulajdonos a dolog használata során köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amellyel másokat, különösen a szomszédokat szükségtelenül zavarná, vagy amellyel jogaik gyakorlását veszélyeztetné.”

Hét évvel ezelőtt a szomszédjogi szabályozás többlépcsősé vált: az alapvető rendelkezéseket a Ptk. tartalmazza, a speciális kérdésköröket viszont a szomszédjogi törvény részletezi, és mindezt önkormányzati rendeletek, bírósági jogegységi határozatok egészíthetik ki.

A 2014. március 15-én hatályba lépett Ptk. a szomszédjogok területén ugyanis mellőzi a korábbi törvénykönyv számos olyan szabályát, ami túlzottan egyedi és konkrét élethelyzeteket rendez. Ezeket a normákat külön törvénybe foglalták. Hogy mennyire észszerű tíz paragrafust külön jogszabályba helyezni, erről megoszlanak a vélemények. A tisztánlátást biztos, hogy nem segíti.

Először is a szükségtelen zavarás fogalmát érdemes tisztázni. Ahogyan az elnevezésből is következik, nem minden zavarás jogellenes, csupán a szükségesnél nagyobb mértékű.

Praktizáló ügyvédek szerint a valóban nagy problémát okozó esetek általában az építkezéssel, a zajokkal, a kellemetlen szagokkal, valamint az állatok tartásával kapcsolatosak. A bírói ítélezési gyakorlat alapján szükségtelen mértékű zavarásról akkor beszélhetünk,

ha az a szokásos mértéket meghaladja, ha a zavaró tevékenységet kifejtő a szomszéd érdekeit teljes mértékben figyelmen kívül hagyja. A Ptk. azt követeli meg ugyanis, hogy a lehetőségekhez képest legkisebb mértékű érdeksérelmet okozza a használó.

Helyben szokásos használat

Nincs két egyforma szomszéd. Az egyik szeret hangosabban zenét hallgatni, szombat reggel füvet nyírni, több baráti összejövetelt szervezni, gyakran grillezni a kertben füstöt okozva, míg a másik nem.

A szomszédjogi törvény tervezete a főleges jogviták elkerülése érdekében kimondta volna, hogy a tulajdonos tűrni lesz köteles minden zavaró tevékenységet, amely a szomszédos ingatlan helyben szokásos használatából ered.

Nos, a helyben szokásos használat fogalma végül kikerült a törvényjavaslatból és az elfogadott törvényből is.

Aligha vitatható, hogy a bíróság a helyben szokásos használat fogalmának bevezetése esetén sem szabadult volna meg a mérlegelés szükségességétől, csak éppen nem a zavarás szükségtelen mértékét kellett volna mérlegelnie, hanem azt, hogy a zavaró tevékenység belül van-e még a helyben szokásos használat fogalmi körén.

Birtokvédelmi szakemberek álláspontja szerint a szomszédjogi viták egy része emberi gyarlóságból fakadó irigységen, féltékenységen, kapzsiságon, rosszindulaton alapul, más részük kiváltó oka a szomszédokkal kapcsolatos vélt vagy valós sérelem, melynek orvoslására a panaszosok, illetve felperesek javukra szóló döntést szeretnének kicsikarni a hatóságtól.

Méhek, ebek, tilosban talált állatok

A szomszédjogi törvény kiter néhány, állattartással kapcsolatos esetre. Kimondja például, hogy ha a tilosban talált állat tulajdonosa ismert, az ingatlan tulajdonosa köteles őt az állat befogását követően annak elszállítására felszólítani, de mindaddig visszatarthatja az állatot, amíg az általa okozott kárt az állat tulajdonosa meg nem téríti. Vagy: ha a kirepült méhrajt annak tulajdonosa két napon belül nem fogja be, azon birtokbavétellel bárki tulajdonjogot szerezhet.

(Folytatás a 13. oldalon.)

(Folytatás a 12. oldalról.)

De mit mond az Alkotmánybíróság?

Az Alkotmánybíróság több határozata is foglalkozott állattartással kapcsolatos szomszédjogi kérdésekkel. A 6/1995. (II. 22.) AB-határozatban a testület alkotmányellenesnek találta az XY megyei jogú város közgyűlésének az állatok tartásáról szóló 14/1991. (XI. 15.) rendeletének azt a bekezdését, amely kimondta: „Méhek tartása csak a város külterületén, a belterület határától 250 m-re és zártkertben a **telekszomszédok hozzájárulásával egyedi kérelemre engedélyezhető.**” **A határozat a tulajdonjog korlátozásával összefüggésben rámutatott arra, hogy a rendelet megállapíthat helyben alkalmazandó követelményeket, de nem tilthat kategorikusan olyan magatartást, illetve tevékenységet, amelyet a magasabb szintű jogszabály kifejezetten lehetővé tesz.**

Az 1/2003. (I. 14.) AB-határozat a tulajdonjog aránytalan korlátozása miatt semmisítette meg a ZX Önkormányzat 15/1995. (XII. 18.) rendeletének azt a bekezdését, amely megszabta, hogy „a város területén kertes családi házak zárt udvarán kettőnél több eb és macska csak a szomszédok írásbeli hozzájárulásával tartható”.

A bírói gyakorlatban töretlen az az álláspont, hogy ha a felperes olyan környezetbe megy lakni, ahol az állattartás a hatóság engedélye alapján nem tilos, akkor az ezzel okozott bizonyos fokú zavarást a társadalmi együttélés szabályai szerint köteles elviselni.

Dr. Szalay Péter alkotmánybíró a 18/2015. (VI. 15.) AB-határozathoz csatolt párhuzamos indokolásában kitért a szomszédjogi kérdésekre is: „A szükségtelen zavarás fennálltának vagy fenn nem álltának megállapítását a Ptk. is a bíróságokra bízta. A bíróságok ebben a szomszédjogi kérdésben széles körű bizonyítás lefolytatását követően és általában igazságügyi szakértő igénybevételével döntöttek a konkrét eset összes körülményének a mérlegelése mellett. Az egyes esetek sokszínűségét, eltérőségét, bonyolultságát és összetettségét az is alátámasztja, hogy az egységes bírói gyakorlat megteremtése érdekében mind a Legfelsőbb Bíróságnak, mind pedig a Kúriának intézkednie kellett. A határozat indokolásában bemutatott bírósági döntések [...] egyértelművé teszik, hogy a bírói gyakorlat milyen körülményeket tekintett olyannak, amelyek fennállása esetén megvalósul a szükségtelen

zavarás, azaz a szomszédjogok sérelme bekövetkezik. Ilyenek a kilátáselvonás, a beárnyékolás, az intimitás elvesztése, az adott környezetbe nem illő létesítmény látványa, a szélhatás okozta állandósult zajhatás, a káros egészségügyi kihatástól való félelemmel együtt járó ellenérzés, a közvélekedés. [...] A szomszédjog sérelmének megállapítása iránti ügyekben kizárólag a közigazgatási jogszabályokban meghatározott határértékek túllépése esetén lehet hatékony bírói jogvédelemért folyamodni, az összes többi esetben nem.”

Kié az áthullott gyümölcs?

Az ingatlan tulajdonosa felszedheti az ingatlanára a szomszédos ingatlanról áthullott terményt (a korábbi Ptk. a „termény” helyett a „gyümölcs” fogalmát használta), ha a növény tulajdonosa a termény beszedését elmulasztotta. Kérdéses lehet, hogy mennyi ideje van a tulajdonosnak ahhoz, hogy a szomszéd telkére áthajló ágakról lehullott terményt összeszedje. A bírói joggyakorlat méltányos határidőről tesz említést, amely a mezőgazdasági, kertészeti, illetőleg a helyi szokásoknak, az összes körülménynek megfelelően esetenként állapítható meg. A két ingatlan határvonalán álló növény és terménye egyenlő arányban illeti meg a szomszédos ingatlanok tulajdonosait. A korábbiakhoz képest egy új szabály alapján a közterületre hulló terményt bárki felszedheti, ha a növény a tulajdonosa ezt elmulasztotta.

Az ingatlan tulajdonosa pedig csak akkor jogosult az áthajló ágak és átnyúló gyökerek levágására, ha azok az ingatlan rendes használatát akadályozzák, és azokat a növény tulajdonosa felhívás ellenére sem távolítja el.

Ami a kerítést illeti, a szomszédos ingatlanok elválasztására szolgáló kerítés, mezsgye vagy növény használatára az ingatlanok tulajdonosai közösen jogosultak. A kerítés fenntartásával járó költségek olyan arányban terhelik az ingatlanok tulajdonosait, amilyen arányban őket jogszabály vagy megállapodásuk annak létesítésére kötelezi. Ha nincs ilyen megállapodás, akkor a költségek a határolt földhosszúság arányában terhelik őket. Amennyiben a szomszédos ingatlanok határvonalán álló növény valamelyik ingatlan rendes használatát akadályozza, illetve kárt okoz, vagy annak veszélyével fenyeget, és az érdeksérelem más módon nem hárítható el, az ingatlan tulajdonosa követelheti, hogy azt közös költségen távolítsák el.

(Folytatás a 14. oldalon.)

(Folytatás a 13. oldalról.)

A Legfelsőbb Bíróság (a Kúria elődje) egy ügyben elvi élel kimondta, hogy a fák az emberi környezetet védik, kellemesebbé, szebbé teszik, porelvonó, levegőtisztító hatásuk folytán a lakókörnyezet javításában fontos szerepet töltenek be. A fák telepítése, a meglévő növényzet megóvása általános környezetvédelmi érdek. Ezért a szomszédjogi perekben általában nem kerül sor a fák kivágásának elrendelésére.

Helye lehet viszont az árnyékolással összefüggésben esetleg keletkezett kár megtérítésére való kötelezésnek (BH 1985. 58.).

Dr. Lipták Péter jegyző

173 évvel ezelőtt történt

**A magyarság újkori történelméből egyik legtöb-
bet emlegetett esemény, a 173 évvel ezelőtt történt
1848-49-es forradalom és szabadságharc, amelynek
ünnepéhez közeledünk.**

A tavalyi év után az idén sem emlékezhetünk meg közös jelenléttel közszépszinten, mint az előző években megszoktuk. Éppen ezért, újságunk hasábjain keresztül idézzük fel a történelem dicső és feledhetetlen alakjait, akiket már a kisgyermek is névről ismernek: Petőfi, Kossuth, Széchenyi, Jókai és társaik. Kik voltak ők, miért emeltek szót és kik ellen bizonyultak hősöknek eltántoríthatatlan kiállásukkal?

A történelem lapjait vissza kell forgatni egészen a

reformkorig, ahol gróf Széchenyi István és társainak újjító szándékú gondolatvilága és eszméi rávilágítottak arra, hogy változásokra van szükség. Az 1830 és 1848 közötti években Széchenyi mellett a Himnusz szerzője, Kölcsey Ferenc illetve Wesselényi, Deák és Kossuth voltak azok, akik összeállították a legfőbb programot, amelynek kiemelt elemei: a magyar nyelv hivatalossá tétele, a közteherviselés bevezetése, a jobbágyfelszabadítás végrehajtása, az önálló, magyar országgyűlésnek felelős nemzeti kormány megteremtése, az Erdéllyel való unió, a királyi városok egyenlő szavazati joga, a sajtószabadság, és a feudális kötöttségek - mint az ősi-ség, a kilenced, a tizeded és robot - végleges eltörlése.

(Folytatás a 15. oldalon.)

(Folytatás a 14. oldalon.)

A felsorolt reformokért folyó harc az egymás után zajló négy országgyűlésen zajlott, végül az 1847/1848-as diétákon. A liberális reformnemességnek azonban nem sikerült megvalósítani a kitűzött célokat, az egyetlen igazi eredmény csupán a magyar nyelv hivatalossá tétele volt az 1843-1844-es országgyűlésen. Kossuth Lajos akkoriban, mint a sátoraljaújhelyi megyeháza főjegyzője a Pesti Hírlapban ismertette meg az ország népével a követeléseket és azt a küzdelmet, amely nem sok sikerrel járt: az alsóházban Kossuth, a felsőházban pedig Batthyány Lajos vezette, reformokért küzdő képviselők törekvései sorra elakadtak, az udvarhű konzervatívok ellenállásán. Az első sikert a Párizsban kitört forradalom híre hozta meg, mert ezt követően Kossuthék végre összegezhették, és írásba foglalhatták legfőbb követeléseiket. Ezután a Bécsben is kirobbant forradalom hírére megijedt konzervatívok jóváhagyták a követeléseket az alsóházban, majd a felsőházban is. Azon a napon – 1848. március 15-én – mikor a pozsonyi magyar országgyűlés 72 tagú küldöttsége Kossuth és Széchenyi vezetésével ünnepélyes keretek közt indult el Bécsbe, hogy a királlyal hagyassák jóvá a Magyarország új polgári berendezkedését jelentő reformokat, Pesten is kirobbant a forradalom. A Petőfi Sándor és Jókai Mór nevével „fémjelzett” márciusi ifjakhoz csatlakozó liberális nemesek - mint Nyári Pál - elérték, hogy a Hely-

tartótanács átvegye a Kossuthék Bécsbe vitt követeléseit is tartalmazó 12 pontba szedett petíciót és a cenzúra eltörlését. Eközben V. Ferdinánd a kitört forradalmak hírére jobbnak találta aláírni a reformjavaslatokat, ezzel hozzájárult az első magyar felelős kormány létrejöttéhez Batthyány Lajos miniszterelnök vezetésével, majd később a követelésekből megszületett úgynevezett áprilisi törvények biztosították Magyarország modernizációját. Ezek a társadalmi- illetve a politikai berendezkedést szolgálták megreformálni.

Az 1848. március 15-én, Pesten, a radikális ifjúság által vezetett forradalom adta meg a nyitányát Magyarország másfél éves szabadságküzdelmének. A forгатókönyvet tudjuk, számtalan ünnepi esemény megemlékezett az ifjakról és tetteikről. A szabadságharc ugyan elbukott, de március 15-ét joggal tartjuk legnagyobb nemzeti ünnepünknek, amely nap minden korban a magyar szabadság szimbóluma maradt.

Kardoskút község és lakossága nevében Varga Pál polgármester és a képviselő-testület tagjai az idén szűk körben helyezhetik el az emlékezés koszorúját az 1848-49-es forradalom és szabadságharc hősei és áldozatai emlékére, a Március 15-e téren álló Hősök Emlékművénél.

VNB

SZJA-BEVALLÁSI HATÁRIDŐK 2021

FEBRUÁR 1.

A munkáltatók, kifizetők átadják a dolgozónak a 2020. évi jövedelmükről szóló összesített igazolást.

FEBRUÁR 15.

A kedvezményre jogosító igazolások kiadása.

MÁRCIUS 15.

Az adóbevallási tervezetek elérhetők az Ügyfélkapun keresztül (www.nav.gov.hu).

Ügyfélkapunyitás

Valamennyi NAV ügyfélszolgálaton, Kormányablakban, és a Magyar Posta kijelölt postahelyein, valamint a konzuli képviseleteken.

MÁRCIUS 16.

A NAV által készített bevallási tervezet postázása eddig kérhető:

- **SMS-ben** a **+36 30 344 4304** telefonszámon
(az üzenetben meg kell adni az adóazonosító jelet és a születési dátumot a következők szerint: **SZJA**^{szóköz} **adóazonosítójel**^{szóköz} **ééééhhnn**);
- a NAV honlapjáról elérhető űrlapon (www.nav.gov.hu/eszja/eszja);
- a „Kérelem az adóbevallási tervezet papír alapon történő átvételéhez” elnevezésű formanyomtatványon (BEVTERVK);
- levélben, kötetlen formában (adóazonosító jel és születési dátum megadásával);
- a NAV telefonos tájékoztató rendszerein keresztül (**NAV Infóvonal: 1819 és ÚCC: +36 80-20-21-22**) vagy
- a NAV ügyfélszolgálatán személyesen.

Március 16. után már csak személyesen kérhető a NAV ügyfélszolgálaton a papíralapú tervezet.

ÁPRILIS 30.

„Nyilatkozat külföldi illetőségű magánszemély személyi-jövedelemadó-bevallás benyújtás alóli mentesítéséhez a 2020. adóévre” elnevezésű 20NYK jelű formanyomtatvány benyújtása, ami angol nyelven is elérhető a honlapon.

MÁJUS 20.

Az szja-bevallás benyújtási és szja befizetési határidő (magánszemélyek, áfa fizetésére kötelezett magánszemélyek, östermelők, egyéni vállalkozók).

1+1 SZÁZALÉK FELAJÁNLÁSA

- eSZJA felületen
- bevallás részeként
- bevallástól függetlenül
- papíralapon

A témában minden további információ elérhető a NAV honlapján (www.nav.gov.hu), valamint bővebb tájékoztatás kérhető a 1819-es telefonszámon ingyenesen hívható NAV Infóvonalon és személyesen az ügyfélszolgálatokon.